

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Liberalci — proč od Rima?

„Sl. Nar.“ dela nadalje tlako našim narodnim nasprotnikom. Svoje vesti o glagolici zajema samo iz listov, ki se Slovanom sovražni. Zopet je pod naslovom „Rablji slovanskega bogoslužja“ prinesel članek, za katerega je porabil vesti iz „Neue Freie Presse“, a še teh ni stvarno posnel, ampak jih falzificiral, da je mogel udariti po rabljih. Slednjič pa grozi, da morajo vsi Slovenci — proč od Rima! To je edini namen „Narodovega“ pisarjenja, in gospe Vrhovnik, katerega je prištel „Narod“ imenoma v svojo družbo, bi dobro storil, ako bi pokazal vsaj toliko poguma proti odpadniškemu „Narodu“, kolikor ga ima proti svojemu škofu, in javno izpovedal, kaj sodi o takem pisanju. „Narod“ ima zdaj posebno specialiteto, da blati sedanjega papeža osebnost. Vse mogoče grehe mu predbaciva, od veleizdajstva do besnega sovražstva proti Slovanom. Stori bi svetemu očetu krivico, če bi smatrali za potrebno, braniti njegovo osebo proti tako nizkotnim napadom. Saj ves svet ve, da papež ni zmožen takih zlobnih in besnih nakan, kakršne mu podtika glasilo naših procdri-movcev. Naravnost izmišljena laž je, da je papež „prepovedal zahtevati, da se južnim Slovanom povrne starodavni slovesno zadržani privilegij“. Tega niti noben židovski list ni pisal. To laž so si morali šele v Ljubljani izmisliti v uredništvu „Slov. Naroda“, kjer so za take laži menda edino le oni sposobni. Zato je tudi laž nivo, kar trdi „Narod“, da se „staroslovanskemu bogoslužju naredi konec“. Ravno nasprotno vemo mi iz povsem zanesljivega vira, da so jugoslovanski škofje z odločno besedo zavrnili vse predsodke proti staroslovanskemu bogoslužju, da je njihova beseda v Rimu pričala na odločilnem mestu in da so dosegli velik uspeh. Prepričali so nakane sovražnikov slovanstva, ki so hoteli popolnoma uničiti slovansko bogoslužje, in dosegli, da se bo pred stoletji dani privilegij edlejš ob-

širneje izvajal, nego doslej. „Narod“ pa naj laže naprej. Na n j se ne bo nihče oziral! Saj se je zdaj glede glagolice še vsakikrat blamiral, ker niti enkrat ni poročal resnice.

V tem dela čisto v edinstvi s tržaškim „Piccolom“. Ta je včeraj iznašel novo raco. Sovražnik Slovanov je kardinal Merry del Val! Tržaški žid piše kot dejstvo to, kar si želi. On to dela, ker nam je sovražen kot Italijan in kot žid. „Slov. Narod“ ga posnema, ker je bedast in hinavski.

A motijo se liberalci, če mislijo, da bodo s takimi sredstvi dosegli svoj smoter: Proč od Rima. Liberalni kolovodje, ki so že davno v dejanju proč od Rima, utegnejo iti to pet tudi formalno, in sicer so bližji nemškemu protestantizmu, kakor pa pravoslavju. Pri nadaljnji agitaciji se bodo pa blamirali še bolj, nego Wolf in Schönerer.

Rusko-japonska vojska.

Koliko ladij se je udeleževalo pomorske bitke?

Od ruske strani se je udeleževalo bitke 11 oklopnih bojnih ladij (vse izgubljene), 10 križark (6 izgubljenih), 9 torpednih lovcev (7 izgubljenih) in 8 transportnih ladij (2 gotovo izgubljene); skupaj 38 ladij, a le 30 bojnih enot.

Od japonske strani se je udeleževalo 5 bojnih ladij, 8 oklopnih križark, 7 zavarovanih križark prvega in 8 drugega razreda, 22 torpednih lovcev, 72 torpedovk, 13 podmorskih čolnov in 2 pomožni križarki; skupaj 137 bojnih enot.

Izjave ruskih poveljnikov o pomorski bitki.

Peterburg, 6. junija. Kapitan „Grozneza“, Andrejevski, objavlja v „Rusi“ sledeče podrobnosti o bitki: Ko sta napadli dve japonski križarici pri otočju darkeretskem ruske torpedovke, je signaliziral „Biedovi“, kjer se je nahajal Roždestvenski: „Koliko vozlov morete prevoziti?“ „Grozni“ je signaliziral: „Lahko sprejememo bitko.“ Tedaj so se Japonci približali „Bjedovemu“ in so začeli bitko. „Biedovi“ je razvil belo zastavo in zastavo Rdečega križa. „Grozni“ ni mogel priti „Bjedovemu“ na pomoč, ki je v megli izginil v spremstvu nekega sovražnega rušilca. Poveljnika „Grozneza“ je ranila sovražna

kroglica. Ko se je sovražnik vnovič zagnal v rusko torpodovko, je poveljnik sam odrezal ranjeni prst in zopet odšel na svoje mesto. Potopil je eno sovražnikovo torpedovko.

London, 6. junija. Dopisnik „Daily Telegrapha“ se je v Moji razgovarjal s poveljnikom „Admirala Nahimova“, ki je dejal: Baltiško brodovje se je že izpočetka smatralo za močnejše, ko japonsko. V zadnjem vojnem svetu je izjavil Roždestvenski, da meni on, da se je japonsko brodovje razdelilo v tri divizije in da brani Cušimsko ožino le mal oddelek križark. Dejal je, da je čimprej treba priti v Vladivostok in da mora zato skozi Cušimsko cesto. Ako ne uspemo in naletimo pri tem napadu na slabo so nam na razpolago prostorne kitajske luke. Roždestvenski je torej plul proti Cušimi v trdnem prepričanju, da bo pri prehodu potopil še nekaj japonskih križark. Potem pa je signaliziral: „Mi ne smemo le zmagosno priti v Vladivostok, ampak moramo med potom potopiti tudi del japonskega brodovja!“ Ko smo bili do polovice bitke, je bila vsaka ladja prepuščena sebi in je plula, ne brigajoč se za druge. Vse to pa je pripisati neodločnosti, pomanjkanju resnosti od strani Roždestvenskega ter pomanjkanju zvez med ladjami.

Manila, 6. junija. Sedem rušilcev torpedov, ki čakajo tu na povelja, je danes nenadoma odplovalo. Dvomljivo je, če bodo poškodovane ruske ladje mogle zapustiti tukajšnjo luko. Castnik ruske križarke „Oleg“ se je izrazil o bitki pri Cušimi: Ko se je boj v seboj zjutraj pričel, se ni izvršila nobena odločilna akcija. Prvi boj je trajal 95 minut. Ruske ladje niso še imele izgub. Drugi boj se je pričel opoldne. 80 torpedov nas je napadlo. Sedem ur smo se ustavljali. „Olega“ je zadelo 14 šestpalčnih granat, nanj je bilo spuščeno osem torpedov, ki ga pa niso zadeli, le enkrat se je stresel. Njihova hitrost 20 vozlov je omogočila sedmim japonskim križarkam izvršiti izza špansko-ameriške vojske znani, od admirala Deweya izvedeni manever, dvakrat obiti „Olega“. Moštvo si je same zavezavalo rane ter se potem vračalo na svoja mesta k topovom. Ljudje so protestirali, da bi se ladja umaknila. Le ena šestpalčna granata je pobila vse moštvo enega topa Nadtopničar, ki je bil tudi na smrt ranjen, se je dvignil še enkrat, izstrelil še eno kroglico ter potem umrl. Razvaline še niso z „Olega“ odstranjene. Moštvo, ki je še ostalo pri življenju, je došlo sem umazano in vse v ranah. Stra-

šen pogled! — Castnik „Olega“ je slednjič izrazil mnenje, da so japonski torpedi, ki niso eksplodirali, velika nevarnost za plovbo v Kitajskem morju.

Peterburg, 6. junija. Kapitan Klado navaja v „Nov. Vremja“ sledeče vzroke ruskega poraza: Premoč in izvrstnost japonskega topništva, slabejši oklepi ruskih ladij, nezadostno poizvedovanje Rusov zaradi slabih križark, premoč japonske torpedne flotile, pot po Korejski cesti, neugodna formacija ruskega brodovja in njegovo napačno manevriranje v bitki.

Togo pri Roždestvenskem.

London, 6. junija. „Daily Telegr.“ poroča o Togovem obisku pri Roždestvenskem: „Zelo obžalujem, da vas najdem ranjenega, akoravno so take nezgode v vojski žalibog neizogibne. Obžalujem, da ta bolnišnica ni najboljše na Japonskem, a upam, da boste kmalu ozdravili ter se potem vrnili v domovino. Imam največje spoštovanje pred vašim pogumom.“ Roždestvenski je baje odgovoril: „Zahvaljujem se vam najpriskrnejše in občudujem moč vašega brodovja. Cutim se počaščenega, da sem premagan od tako mogočnega nasprotnika. Sicer pa cenim veliko odlikovanje, da ste me osebno obiskali. Cestitam vam, da poveljujete tako neustrašenemu brodovju in prosim Boga, da vas še dolgo ohrani zdravega.“

Nesrečni admiral.

Pariz, 5. junija. „Journal“ poroča: Admiral Roždestvenski ni pričakoval, da bo v Cušimski ožini zadel na popolno japonsko brodovje. Admiral sam je padel kot prva žrtev te svoje zmote in zgodovina njegovega zajetja je žalostna tragedija. V noči na 28. maja so trije japonski rušilci torpedovk iskali sovražnika v gosti megli. Naenkrat so bili v črti ruskih križark, in sicer tako blizu njih, da so od Rusov izstreljene kroglice žvižgale nad glavami japonskih mornarjev. Japonci so vrgli svoje torpede proti ruskim kolosom in zbežali. Ruske ladje, ki so se potapljale, so se besno obstreljavale med seboj v temi in megli. Ko je napočilo jutro, so isti trije rušilci zapazili v daljavi dve ruski ladji ter jih pričeli zasledovati s hitrostjo 30 vozlov. Ena ladja je ušla v megli. En ruski lovalec torpedovk se je pa ustavil, a njegovi topovi so molčali. Potem so opazili na vrhu velikega jarbora belo zastavo in zastavo „Rdečega križa“. S signali so naznanili Rusi, da nimajo ne premoga, ne vođe, in da sta na krovu dva admirala.

LISTEK.

Srbi v Turčiji.

Belgrad, 5. junija.

V nadi, da ustrežem čitateljem „Slovenca“, sem iz knjige znanega poznavalca makedonskih razmer, Ivana Ivaniča, pod imenom „Makedonija“, posnel statistične podatke o srbskem prebivalstvu v evropski Turčiji v l. 1903.

Kosovski vilajet je središče stare srbske države in srbskih carjev. Tu je na Kosovem polju v borbi s Turki propala srbska država 28. junija 1389. Severozapadni del Kosovskega vilajeta spada pod pravoslavno prizrensko eparhijo, kateri je središče Prizren. Ta eparhija šteje okoli 30.000 družin ali 240.000 duš ter pripada carigraskemu patrijarhatu, ki je v grških rokah.

Skopeljska eparhija zavzema ves skopeljski sandžak in še nekaj sosednih okrajev. V Skoplju sta dva metropolita: patrijarški in eksarhiški. Prvo mesto je prazno in metropolijo upravlja arhimandrit Sava. Eksarhiški metropolit je Sinesije.

V tej eparhiji je 10.082 družin ali 80.656 duš.

V veleški kazi, kosovskega vilajeta, koja spada pod veleško-debarsko eparhijo, je 1638 domov, odnosno 13.000 Srbov.

Dalje je v kosovskem vilajetu, v vaseh Janjevu, Letnici, Ferizoviću in okolici do 10.000 katoliških Srbov in do 200.000 muhamedanskih Srbov v novopazarskem in pljevalskem sandžaku. Ti govore srbski jezik, drugega ne znajo. V kosovskem vilajetu je torej 711.656 Srbov, in sicer: pod patrijaršijo 333.656, pod eksarhijo 168.000 katoliških 10.000, muhamedanskih 200.000.

Srbi pod bolgarsko eksarhijo se imenujejo Bolgari ali Bolgaroromani. Srbi pod grškim patrijarhom, katoliški in muhamedanski so v večini in štejejo 543.656 duš.

V kosovskem vilajetu pa je še do 250.000 Arnavtov in do 5200 Kucovlahov, ki se prištevajo Grkom. Srbi v kosovskem vilajetu so torej v veliki večini. Kristijanov je 52%, muhamedanov 48%.

Bitoljski vilajet šteje do 314.800 Srbov. Okoli 128.570 jih spada pod grško patrijarhijo, ki se imenujejo Grkomani, do

186.230 Srbov pa spada pod bolgarsko eksarhijo in se imenujejo Bolgaroromani. Po uradni turški statistiki je v bitoljskem vilajetu do 383.000 muhamedanov. Ti so večinoma Arnavti in pomuhamedanjeni Slovani, pravih Turkov je malo; židov je 5038, pretestanski Srbov in Arnavtov 34. Ves bitoljski vilajet šteje po turški statistiki 838.354 duš.

Za solunski vilajet Ivanič nima natančnih podatkov. Našteje pa prilično 66.488 krščanskih Srbov v dojrski eparhiji; ti so večinoma eksarhisti in se imenujejo Bolgaroromane. V jenidže-varbarskem sandžaku je 52.632 krščanskih Srbov, in vsi so patrijarhisti. V serskem in dram-skem sandžaku je 75% Srbov patrijarhistov ter 25% Bolgaroromanov. Grki, Grkomani in Kucovlahi v solunskem okraju štejejo 25%, Srbi in Bolgaroromani pa 75% vsega krščanskega prebivalstva.

V skaderskem vilajetu prevladujejo muhamedanci in katoliški Arnavti, v janjinskem vilajetu istotako, v jedrenskem vilajetu so sami Bolgari.

Zaani geograf in poznavalec Stare Srbije in Makedonije, Spiridon Gopčević,

ki je prepotoval celo Turčijo ter proučil jezik, običaje in narodne pesmi ter pred leti izdal znano knjigo „Makedonien und Alt-Serbien“, ta pa piše:

V solunskem vilajetu je 1.310.770 duš in sicer: 707.500 pravoslavni in 166.400 mohamedanskih Srbov, 143.700 Turkov, 340.000 Grkov, 12.950 Kucovlahov, 62.370 židov, 36.600 pravoslavni in 21.000 muhamedanskih Bolgarov, 450 Arnavtov in 3500 tujecev.

V bitoljskem vilajetu je po Gopčeviću okoli 647.600 duš, in sicer: 399.460 pravoslavni in 67.322 muhamedanskih Srbov, 6972 Grkov, 47.840 Kucovlahov, 32.400 Arnavtov, 38.350 Turkov, 9250 ciganov, 5550 židov, ostali so različnih narodnosti.

V kosovskem vilajetu je 812.460 duš, in sicer: 414.700 pravoslavni in 236.520 mohamedanskih Srbov, 92.770 Arnavtov, 39.030 Turkov, 1270 Kucovlahov, 12.330 ciganov, 1750 židov in 20 Grkov.

V vseh treh vilajetih je po Gopčeviću 2.770.877 duš, in sicer: 1.521.660 pravoslavni in 470.242 mohamedanskih, skupaj 1.991.902 Srbov.

Nekaj japonskih častnikov in mornarjev je potem edlo na krov ruske ladje. Tu so našli admirala Roždestvenskega ležati v nezvesti, njegovega šefa generalnega štaba, 8 častnikov in 80 mož. Spoštljivo in žalostno so Rusi obdajali ranjenega svojega admirala. To je Japance globoko ganilo. Ladjo so potem Japonci počasi vlekli v Saseho, in tako se je vrnil v japonske vode kot vjetnik oni, ki je poveljeval ruskemu brodogovju. Ko je napočila noč, so se zbrali ruski mornarji okoli svojega poveljnika ter opravljali molitve, kakor delajo vsak dan. Šele v bolnišnični saseški se je zavedel nesrečni admiral. Od tedaj vedno molči in k meni, da je sam, tiho joka.

Carjeve nade.

Peterburg, 6. junija. Na carskem dvoru vlada zaradi poraza v Korejski cesti globoka žalost. Vendar so odločni, da vojske na vsak način nadaljujejo. Car upa na zmago na suhem in naj si pretečejo zato leta.

Ruske dame na bolniških ladjah.

London, 6. junija. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia: Na obeh bolniških ladjah ruskih so Japonci našli več ruskih dam, med temi nečakinja Roždestvenskega, ki je prosila, da gre streči ranjenemu stricu.

Admiral Enquist popravlja svoje ladje.

Manila, 6. junija. Admiral Enquist, ki pričakuje iz Peterburga navodil, je pričel popravljanje svoje ladje.

Felkerzamova smrt.

London, 6. junija. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Ena 12palčna kroglica je takoj ob pričetku bitke zadela „Osljablje“ in ubila kontreadmirala Felkerzama.

Ruske mine.

Tokio, 6. junija. Jugovzhodno od Nagasakija so opazili 20 plavajočih min. Najbrže jih je izgubil „Dimitrij Donskoj“.

Podmorski čolni.

Doslej še ni znano ne iz zasebnih, ne iz uradnih poročil, so se li rabili v bitki podmorski čolni, ali ne. Japonci imajo več podmorskih ladij, ki so jih lani in letos dobili iz Amerike. Rusi so iz svojih evropskih arzenalov prepeljali v Vladivostok 8 razloženih podmorskih čolnov, vendar ti niso stopili v akcijo. Mnenje, da se jih rabili Japonci, se opira na poročilo ruskega poveljnika, ki je naznanil, da je bila njegova ladja dvignjena od spodaj navzgor.

„Varjag“.

London, 6. junija. „Times“ poroča iz Tokia, da se je Japoncem posrečilo, dvigniti pri Cemulpu potopljeno križarko „Varjag“.

Japonski admiral Uriu išče ruske ladje.

Sangaj, 6. junija. Japonske vojne ladje, ki so dospale k Gutzloffskemu otoku, so Urijeve. Divizija obstoji iz oklopne križarke „Tokiva“, zavarovanih križark „Naniva“ in „Takascie“ in torpedolovcev „Murasame“ in „Sadanami“. Pričakujejo še drugih križark. Admiral Uriu je plul iz Čušime okoli Fermoze in iskal onih ruskih ladij, ki manjkajo. Ruska granata je padla na krov admiralske ladje, pa se ni razpočila.

Ali se bo vojska nadaljevala?

Frankfurt, 6. junija. Vojna stranka zastopa stališče, da je treba vojsko nadaljevati. To bo odvrnilo revolucijo, ki bi takoj vzburlila ko bi se vrnili vojaki in rezervniki.

Brodogovje Nebogatova.

Frankfurt, 6. junija. „F. Ztg.“ poroča, da je moštvo Nebogatovega brodogovja res obstajalo iz raznovrstnih ljudi, ki so povzročili nečastno predajo ruskih ladij Japoncem. Častniki pripovedujejo, da so že pri Madagaskarju morali radi upornosti ustreliti 46 mož.

Japonski mornarski minister Roždestvenskemu.

London, 6. junija. Japonski mornariški minister Jumaoto je poslal v saseško bolnico Roždestvenskemu cvetlice, da okrasijo z njimi njegovo sobo in mu je obenem pisal sledeče pismo: „Dovolite mi, da Vam izražam svoje občudovanje, ker ste kakor vesten vojak storili vso svojo dolžnost in se častno in junaško borili za svojo domovino. Obžalujem iz vsega srca, da se Vas ranili. Upam, da boste v naši bolnici ozdraveli in da bodo naši mornariški zdravniki olajšali Vašo bol in Vam povrnilo zdravje. Isto je mornariški minister sporočil tudi ostalim ruskim častnikom.“

Nemški glasovi o pomenu japonske zmage.

Nemci se bojijo japonske premoči. „Köln. Volksztg.“ razmotriva položaj, ki se ga v svetovni politiki ustvarila japonski uspehi v sedanji vojski. Njena izvajanja so tale: Japonci so pomaknili pozorišče velikih političnih dogodkov in izprememb iz Evrope v Azijo, kjer se bode morala še marsikatera evropska vevlast meriti za Ja-

pansko in njenim vplivom. Nemčiji je Japonska sicer s svojo zmago nad Rusi storila veliko uslugo, ker je strla rusko silo, ki se tudi v Evropi vsaj za dolgo dobo let ne bo mogla tako razviti, kakor je hotela: rusko-francoske vojske proti Nemčiji se ni več bati. Pač pa je Francoska, zaveznica Rusije, močno prizadeta, zlasti zaradi tega, ker ji zadnji čas sploh izpodleti vsaka večja diplomatska akcija. Drugače pa je s položajem v Aziji. Ni dolgo temu, kar je japonske časopise namigavalo Nemčiji, naj skrajšajo dobo 99 let, za katero so najeli od Kitajcev Kiaučou, po končani vojski pa bodo gotovo postali še bolj siloviti in odločni. Japonska bo skoro gotovo zahtevala v Aziji zase iste pravice, kakor jih Američani za vso Ameriko, ki naj bo vsa nekdanj last Zveznih držav. Kitajska, po kateri so hrepenele doslej vevlasti, je bolj kot kdaj vsa pod vplivom Japonske.

Ljubljanski občinski svet

Včerajšnja seja obč. sveta ljubljanskega je bila jako zanimiva.

Domžalski dogodki.

G. župan je najprvo zavzel stališče zaradi znanih dogodkov v Domžalah. Rekel je: Danes stojimo še vsi pod vtisom znanih dogodkov v Domžalah. Peščici priseljenih ljudi se je zdelo potrebno, da priredi v posmeh slovenskemu ljudstvu vsenemško demonstracijo. Smatram za vsenemško demonstracijo, če se obesi na slovenskih tleh in če tudi v zasebnem vrtu frankfurtska zastava. Zato se prav nič ne čudim, da je zavrela kri slovenskega prebivalstva in je dala duška svoji nevolji v demonstraciji. Minuli so časi, ko je priseljeno plemo smelo početi, kar je hotelo, na slovenskih tleh. Zahtevi, naj se odstrani izzivajoča zastava, se ni ustreglo. Da je niso sneli, je povzročila oholost in nadutost priseljenih prebivalcev. Čuditi se je pa, da svoji nalogi oblasti niso bile kos. Oblast je ukazala orožnikom streljati in rabiti orožje. Da se se orožniki brez povišanja posluževali orožja, že lahko trdim zdaj, če tudi še ni končana preiskava. Oblasti so krive, da je tekla v Domžalah kri, ker so brez zadostnega povišanja zapovedali, rabiti orožje. A ta prilika se je zopet porabila, da so celo uradna poročila in tudi uradni list hinavsko zavito poročali o domžalskih dogodkih. (Tako je!) V tem je tendenca, sramotiti naš rod, kot narod tolovajev in pobijalcev. Proti taki tendenci moramo pa najodločneje dvigniti svoj glas po vsej deželi in mi prvi, kot Ljubljana, naše središče. (Tako je!) V tej zadevi smo vsi ene misli! (Odobranje).

K besedi se oglasi g. dr. Triller, ki pravi:

Hvaležen sem g. županu, ker je dal s svojo izjavo priliko, da se tudi v tej dvorani, reprezentujoči v tem hipu edini slovenski parlament, pove jasno in glasno tisto resnico, katere so naši nemški sodeležani tako silno potrebni. To nam izpričujejo dogodki ob Schillerjevi slavnosti in pa domžalske demonstracije. Kranjski Nemci so postali podobni stari kolketki, ki hoče biti na vsak način interesantna. Za narodne mučenike hočejo veljati za vsako ceno in v to svrhu jim je dobro došla vsaka prilika, da izzivajo z nesramno prostitucijo svojih nar. čutil politične demonstracije. Zaščite c. kr. bajonetov in žurnalističnih revelerjev se pri tem gotovi, pa naj postopajo še tako neokusno in provokatorično. Zistem, vladajoč v naši deželi, skrbi za to, da ob takih prilikah razglašajo potem nas Slovence, kot tiste barbare, ki smo dobri k večjemu še za pilote nemškemu mostu do Adrije. (Tako je!) Res je! To se imenuje dandanes v Ljubljani avstrijska politika. Vzemimo le Schillerjevo slavnost. Jaz si domišljam, da poznam Schillerja ter ga cenim saj tako visoko, kakor sleherni kazinski kričar, a prav zaraditega trdim, da ni bil značaj Schillerjeve slavnosti nič drugega, nego zasebna prostitucija tega velikega pesnika svobode. Gesslerjev klebuk germanškega terorizma postavili so naši Nemci sredi slavnostnega prostora, pod geslom: „Deutsch vom Belt bis zur Adria“ so slavili najneizprosnejšega nasprotnika vsakega narodnega nasilstva, in potem so razkričali za barbare ono slovensko mladino, ki se je branila le take zlorabe slavnosti stoletnice velikega pesnika, ne pa njegove slave. Ako je Schiller delo z olimpa zrl to početje avstrijskih in posebno kranjskih Nemcev, tedaj se je spominjal pač ironično svojih lastnih besed: „Anders begreif ich wohl als sonst in Menschenköpfen, malt sich in diesem Kopf die Welt.“ — In zdaj Domžale! Andreja Hoferja, tega velikega mučenika ljubezni do domovine, so hotel slaviti v senci „Südmarkine“ zastave, v družbi tistih Celjanov, Beljačanov in Celovčanov, ki so sto in stokrat dokazali, da so najhujši rablji vsake domovinske ljubezni in narodne svobode! Cinično so priznali v svojih graških glasilih, da bodo Domžale „eine feste deutsche Burg in der slavischen Hochflut“, in zdaj se zgraža c. kr. uradno glasilo, da Slovenci niso ponižno prenašali te nove frivolne provokacije. Jaz pa pravim, da so

minuli časi prostovoljnega slovenskega robstva in da je naša vladna politika odgovorna za vsako kapljo krvi, ki je tekla v Domžalah, in za vsako kapljo, ki bo še tekla kjerkoli pri takih in enakih prilikah v naši slovenski kranjski deželi.

Naj si zapomni gospoda na Bleiweisovi cesti enkrat za vselej, da je v današnjih časih po krivdi avstrijskih Nemcev vsaka frankfurtska zastava kričeča provokacija, katere naš narod ne bo več trpel, ker je protislovenska. V koliko je tudi protiaustrijska, to naj presodi gospoda sama. Slovenski narod se je naveličal hoditi v ogenj po črnežolti kostanj, odkar je c. kr. državni pravdnik tržaški smel brez kazni in graje za „gente barbari“ (barbarski narod) psovati tiste Slovence, ki so z dolgotrajno ječo morali plačevati svoj kipeči avstrijski patriotizem ob priliki umora prebлагородne cesarice in odkar je napravil nemški Dunaj globok poklon iredentovskim metalcem bomb.

Skrajna potreba je bila po mojem mnenju, da se ta resnica razglasi že enkrat tudi skozi okno te dvorane. Ljubljanskemu občinskemu svetu se ne da odrekati politična treznost. To je dokazal s tem, da niti z eno besedo ni reagoval na tisto nesramno žaljenje slovenskega življa v Mariboru.

A kadar bomo izgubili zadnjo trohico upanja v pravičnost poklicanih krogov, tedaj bomo morali zgrabiti za svoje retorizije in naj nam je še tako antipatičen svetopisemski rek: Oko za oko, zob za zob. Naj se ne zanaša preveč na to, da smo razdvojeni, ker je velik del naroda oslepil tisti Rim, ki je bil še vedno najzvestejši zaveznik nemškega Dunaja. In še nisem izgubil upanja, da bo v trenutku največje sile združil vse Slovence spomin na besede Schillerjeve: „Nichtswürdig ist die Nation, die nicht ihr Alles freudig setzt an ihre Ehre“. (Dobro klici in pleskanje v dvorani in na galeriji).

Novi meščan „ad honores“.

Župan naznanja, da je prosil dr. Stare za podelitev meščanstva — proti predpisani pristojbini. Z ozirom na izredne zasluge g. dr. Stareta osobito v magistratnem odseku predlaga, naj se podeli g. dr. Staretu meščanstvo ad honores, (brezplačno). Obvelja.

Davčne olajšave.

G. župan naznanja, da je odobril cesar zakon, s katerim se podaljšajo davčne olajšave za one, ki nameravajo zidati v Ljubljani do 2. junija 1908. Ominja one, ki nameravajo še zidati, naj ne mude časa, ker je bilo že zdaj težko dobiti olajšav.

Raznoterosti.

V upravnih odbor „Mestne hranilnice“ se izvoli G. Vidmar; pritrdi se pravilom „Deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem“ in odobri se načrt kupne pogodbe gledé ljubljanskega gradu.

Poročilo šolskega odseka o ustanovitvi nemške deške ljudske šole odpade, ker je obolel poročevalec pl. Trnkec.

Burna razprava o spomenikih za Prešerna in cesarja.

Poročevalec Šubic naznanja, da se je v zadnji seji občinskega sveta sklenilo sklicati anketo strokovnjakov in umetnikov, ki naj se posvetujejo, kje naj bi stala Prešernov in cesarjev spomenik. Ankete se je udeležilo 5 oseb, pričela se je ob 9 zjutraj in ob pol 8. zvečer je bil podpisan zapisnik. Razum gospoda nadinž. Žužka so oddali vsi člani ankete svoje mnenje in sicer oni, ki se niso udeležili posvetovanja, pismeno ali pa brzojavno. Anketa se je izjavila glede prostora, ki pridejo v poštev. Kar se tiče spodnje „Zvezde“, bi se morala posekati pred „Zvezda“ in bi regulacija stala 3000 kron. Kongresni trg z angleskim vrtom ima prednost, ko bi se primerno dal regulirati, vendar bi se zakrila fasada lepe nunske cerkve. Kar se tiče trga pred justično palačo, je ta trg pač primeren za cesarjev spomenik, ne pa za Prešernov, ker je trg prevelik in bi moral gledati Prešeren proti severu, kar bi ne bilo primerno. Cesarja Jožefa trg je preveč odstranjen in ne daje pravega miljeja. Tudi je ta trg namenjen bolj prometu in trgovini. Trg pred „Narodnim domom“ ima premalo globočine. Najbolj primeren prostor se je zdel anketi prestor na Marijinem trgu, na prostoru kjer sta nekdanj stali Mayrjeva in Schifferjeva hiša. Pogled imamo tu na grad, na Krim in na del ljubljanskega barja, kakor tudi na del stolne cerkve, in na hišo mešč. imovine. Tudi pogled na ono stran proti justični palači je ljubeč in jako ljubka je fasada frančiškanske cerkve. Rekle se bi, da je Marijin trg premajhen, a to je temeljna napaka, ker pride v umetniškem oziru v poštev zračni prostor trga do hiše mešč. imovine. Spomenik bo imel lepo mirno lego in fino ozadje. Glede prometa tudi ne bo delal ovir, ker bo spomenik postavljen poševno. Trg je pa tudi izmed najbolj ugodnih in najživahnijših ljubljanskih trgov.

Kar se tiče trga pred justično palačo, je ta primeren za spomenik cesarja, ker ima ta vse druge dimenzije, kakor Prešernov spomenik. Tudi cesarjev spomenik mora imeti

odličan prestor, tak prostor je pred rampe justične palače. A pride tudi v poštev, da si želi tam cesarjevega spomenika predsedništvo deželnega sodišča.

Javno mnenje ni merodajno pri določitvi kraja za spomenike, ker pridejo tu v poštev arhitektonični in umetniški oziri. Enketa se je izjavila za Marijin trg in ozirati se moramo tudi nato, kar je glavno, da presodi odbor za Prešernov spomenik, naj se postavi spomenik na Marijin trg. In tudi umetnika Zajc in Fabiani, ki sta ustvarila spomenik, sta izjavila željo, naj bi stal spomenik na Marijinem trgu. Poročevalec Šubic predlaga: I. Cesarjev spomenik naj bi stal pred justično palačo, v prvi vrsti pred rampo ali v parku, in II. Za Prešernov spomenik se določi Marijin trg.

Otvori se razprava. Gospod nadinženir Žužek omenja, da je on sam v dvorbo kje naj bi stal cesarjev spomenik. Naj se napravi šablona in se skladiše enkrat enketa, ki naj s šablono določi primeren prestor za spomenik. Za danes naj se postavi cesarjev spomenik z dnevnega reda. Ker je omenjal poročevalec, da se on ni udeležil ankete, pripomni, da se mu je reklo, da zboreuje anketa v ponedeljek, a zboreovala je v petek, ko on ni bil v Ljubljani. Enketa si je ogledala več prostorov, a šablono so obč. svetniki videli samo na Kongresnem trgu in Marijinem trgu. Proti temu, da se postavi Prešernov spomenik na Marijin trg, ima resne pomisleke. Poročevalec nam je vse povedal, kaj so rekli izvedenci. Spominja se pa, da je svoj čas gosp. Zajc v razgovoru povdarjal, da spada spomenik v zelenje. Pesnik je opeval naravo in ljubezen. Če hočete samo to, da mora stati spomenik na obljudenem kraju, potem ga postavite pred — tržnico, kjer bo brez dvoma največ ljudi. „Zvezda“ ni bila primerna za spomenik, a zdaj se ga hoče postaviti v luknjo. Gledali bomo „Prešerna“ na v z d o l. Stal bo tako, da ga bomo gledali od „Slona“ 5, od „Uniona“ pa 4 m. nižje. Pa tudi ploskev (spodnja ploskev 15 m.) je taka, da bo ovirala promet. Mislimi moramo, da ima cesta od „Uniona“ 5% strmec in se stekajo na Marijin trg. Prešernove ulice, Miklošičeva cesta, Sv. Petra cesta, Wolfove ulice, Sv. Petra nasip in Špitalske ulice. Tudi bo spomenik v nevarnosti, osobito kadar se podaljša Miklošičeva cesta do juž. kolodvora, da se bodo pri velikem strmcu te ceste zadrževali vozovi v spomenik. V bodoče namestitev zgraditi občina ob Ljubljani nabiralni kanal in na zgradbo tega kanala bo temelj spomenika jako neugodno vplival. Mestna občina je kupila za drag denar hišo, da se promet olajša. Danes, ko imamo lep prostor, ga hočemo takoj zazidati. Nasvetujem, da se postavi Prešernov spomenik v park pred justično palačo, cesarjev spomenik pa pred rampo dež. dvorca na Kongresnem trgu.

Obč. svetnik dr. Triller govori kot laik in sicer z narodnega stališča. Glavno je, da dobimo spomenik velikega pesnika in da se že enkrat postavi. Umetniški nazori so različni, a naj se postavi tako, da ima Prešernov spomenik vzgojevalni, agitatorični značaj. Vsak, ki pride v Ljubljano, ga mora videti. Spomenik Prešernu pred justično palačo bi bil spomenik odvetniku, ne pa pesniku Prešernu. Ko smo sklenili sklicati anketo, smo sklenili kompromis, da se udamo, kar bo sklenila anketa. In ta se je izjavila za Marijin trg. Razžalili ti anketo, če bi se izrekli proti njej. Zakaj smo jo pa sklicali. Kar se pa tiče javnega mnenja, morali bi imeti 12 Prešernov, da bi ustregli vsem željam, ki so se pojavile, kje naj stoji spomenik.

Turk: „Saj ga bom jaz vozil okoli!“ Podžupan dr. Bleiweis je sicer bil proti temu, da bi stal Prešernov spomenik na Marijinem trgu, ker bo oviral promet. Govoril je glede spomenika z mnogimi ljudmi, a vsak je imel drugo mnenje. On se pa uklone mnenju ankete.

Občinski svetnik Prosenec se je izjavil, naj se postavi Prešernov spomenik v park pred justično palačo, cesarjev v „Zvezde“ in Radeckijev pred vojašnico.

Mnenje ankete ni povse merodajno, ker so Zajc, Plečnik in Sturm le kratko, brzojavno pritrdili. Avtonomna občina na sklepe ankete ni vezana. Na Marijinem trgu potrebujemo prostora. (Turk: „Za mlekarno bi bil tisti prostor najprimernejši!“) Prosenec: „Pri tako važni stvari nisem tako najiven kakor Turk“.

Župan: G. Prosenec prekinjam. Rekel je, da je g. Turk najiven. To se o obč. svetniku ne sme reči. Radi tega ga moram pokarati.

Prosenec: Gotovo je! Dr. Stare govori proti temu, da se postavi Prešernov spomenik na Marijin trg, ker skala spada v zelenje. Če bo tujec gledal Prešerna na Marijinem trgu ga bodo ljudje ob živahnem prometu od vseh strani suvali in še kak voz ga bo prevrnil. Najpriljavnejši prostor za Prešerna je pred justično palačo.

Obč. svetnik Predovič izjavi, da glasuje za Prosenčev predlog.

Poročevalec Subic se čudi, da se celo Zajcu ne verjame Gospod nadinženir Žužek je bolj papeški, kakor papež sam. Pritiska se ni bati na kanal, saj smo celo franciškansko cerkev tako podzidali, da se ni sula, ko smo odkopavali Miklošičevo cesto. To ve tudi gospod Žužek, če hoče biti odkritosrčen. Njegova trditev ni prava — V umetniškem oziru je pa prespal zadnjih 15 let. Kar se tiče izvajanj g. Prosenca, je pač lahko dober jurist, a ne strekovnjak v umetniških stvareh.

Nadinženir Žužek zakliče: To je vendar škandal, da dopusti gospod župan taka žaljenja. Prej ste bili glede Prosenca takoj z ukorom pri roki!

Župan pravi, da je dobro čul, kaj je rekel poročevalec, in ve, kaj je njegova dolžnost. Izrek g. Prosenca je žaljiv, izrek Subičev o Žužku, da je v umetniškem oziru prespal 15 let, ni žaljiv in tudi ne izrek o Prosenca, ker sta to retorična izreka, ki se breztevilnokrat ponavljata. Ne dopustim vmeševanje v moje predsedniške pravice.

G. Žužek kliče: Hvala lepa za tako retoriko!

Subič izjavi, da ni nameraval nikogar žaliti in konča svoj odgovor. Pri tem osobito naglašja, da se je treba ozirati na odbovo željo. Žužek zahteva glasovanje po imenih.

Župan: Po § 25. našega poslovnika bom vprašal zbornico, če želi glasovanja po imenih. To se tudi zgodi. Župan! G. Žužkov predlog je v manjšini, ker ni nadpolovične večine zanj.

Končno občinski svet sprejme predloge poročevalca g. Subiča. Obc. svetnik Žužek: Ni bila večina! Preštejte glasove!

Župan: Jaz ne dam motiti svojega konstatiranja. Jaz imam oči in znam tudi šteti. Za predlog odseka, da se postavi cesarjev spomenik pred justično palačo je bilo 13 glasov in če bi jaz glasoval bi bilo 14 glasov. Steti glasove imam pravico samo jaz!

Žužek in Prosenec ustaneta ter zapustita sejo. Žužek: „Z Bogom.“

Nato se vrši glasovanje, kje naj stoji Prešernov spomenik. Za to, naj stoji na Marijinem trgu glasuje 16 občin. svetnikov.

Župan čestita obč. svetu na temu sklepu in zaključuje sejo.

Črnogorski knez Nikita na Dunaju.

Včeraj ob pol dveh popoldne je zaslísal cesar črnogorskega kneza Nikito. S cesarjem sta se pogovarjala 15 minut. Knezu so izkazali vojaške časti. Knez Nikita je sprejel poslanca Biankinija. Nikita je prosil Biankinija, naj prevzame Strossmayerjevo dedščino in naj dela za slovansko slovo. Biankini je odgovoril, da se bo ta misel ohranila sama. Zalostna za Jugoslovane je usoda Rusov na daljnem vzhodu, ker slabi slovanski vpliv v Evropi. Nikita je rekel, da upa na končno rusko zmago in da ne bodo ti dogodki neugodno vplivali na Slovence. V nadaljnjem razgovoru je opomnil knez, da je bil prisrčno sprejet tudi v Berlinu. „Osobito me pa veseli“, je rekel Nikita, „da so se čez noč popolnoma premenile razmere med Avstrijo in Črnogoro. Nimam besedi, da bi opisal dobroto in prijaznost cesarja Franc Jožefa. Osebné razmere med obema vladarskima rodbinama so bile vedno prijateljske. A gotovi mali diplomatje v Zadrú in Kotoru so hoteli v zadnjem času na vsak način zasejati nesporazumljenje med obema dinastijama. Ni še dolgo, ko se je govorilo, da sem se zarotil s soprogo dalmatinskega namestnika, odtrgati več delov od Avstrije. Ob tej priliki sem šele izvedel, da je oženjen dalmatinski namestnik. Izmislili so si, da so vražje Avstrije, ker je zasedla Bosno in Hercegovino. To je bilo zgodovinsko dejstvo, ki se je izvršilo vsled sklepa vseh evropskih velevladi.“ Biankini je izrazil željo, naj bi se sklenila trgovinska pogodba med Avstrijo in Črnogoro. Knez je temu pritrdil. Rekel je: „Dasi me vežejo sorodne vezi z Italijo, izjavim odkrito, da ne pozabim nikdar, da stanujejo v Avstriji nam krvno sorodni Slovani.“ Končno je knez tudi govoril o potresu v Albaniji. Rekel je, da mu je brzojavil njegov sin, da se je pletilo v razrušenih mestih. V Skadru je bilo čuti neprestano streljanje. Turške oblasti so zahtevale, naj pošljejo Črnogorci pomoč, a princ Danilo je bil tako previden, da je odklonil črnogorsko vojaško pomoč turškim oblastim in je odposlal le oddelek „Rdečega križa“.

Kriza na Ogrskem.

Zdaj se pogaja na Ogrskem za sestavo novega ministrstva predsednik višjega konzularnega sodišča v Carigradu Kvassay. Predvčerajšnjim se je posvetoval na Dunaju z Goluchowskim in vojnim ministrom Pitreichom. Kvassay je izjavil, da ni sicer po-

oblaščen, sestaviti novo ministrstvo, a se hoče prej poučiti o položaju in o tem, kako stališče bi zavzela večina nasproti poslovnemu ministrstvu. Opozicija ne nasprotuje Kvassayu, ki je izjavil, da se mora tudi poslovno ministrstvo sestaviti s pomočjo večine. Kvassay je predlagal, naj dovoli opozicija uradniškemu ministrstvu, ki bi sledilo Tiszi, trimesečno premirje. A v tem času vlada ne bo zahtevala novih davkov in vojaških novincev. Naloga uradniškega ministrstva bode, da pripravi pot stalnemu ministrstvu. Košut je rekel, če opozicija odkloni ta predlog, je pričakovati, da se imenuje nasilno ministrstvo. Tudi liberalcem je razvil Kvassay svoja načela. Ker pa Kvassay nima uradnega pooblastila, da se pogaja s strankami, ni stranka sklenila nikake izjave. Kvassay se je posvetoval tudi z Andrassyjem in Fejervaryjem. Pri grofu Szhechenyju je sklenilo 18 članov zbornice magnatov poslati predsedniku zbornice magnatov poziv, naj skliče sejo, v kateri se izvoli odsek, ki izdelaj adresno na vladarja z ozirom na rešitev krize.

Češki deželni zbor.

Praga, 6. junija. Danes je izjavil v dež. zboru cesarski namestnik, da se bo vlada resno trudila, da za vedno premaga težkoče, ki se redno pojavljajo v češkem dež. zboru. Zato bo treba urediti času primeren volilni red, nov deželni red in deželno upravo. Vlada je že izdelala tak načrt, ki ga bode predložila šele v jesenskem zasedanju, da se bodo mogli o tem dogovoriti in sporazumeti vsi. Vlada bo vse poizkusila, da doseže sporazumljenje med vsem faktorji, ki določajo deželno zakonodajo in bo s pomočjo pravične uprave preprečevala vsak prepir. Vse spore bo poizkusila poravnati. Potem so odgodili dež. zbor. Vsenemci zahtevajo, da se izpolnijo vse nemške zahteve. Konservativno veleposestvo je izjavilo, da je pripravljeno ob priliki volivne reforme odstopiti ustavovnemu veleposestvu 25 mandatov.

Poroka nemškega prestolonaslednika.

Berolin, 6. junija. Danes se je ob krasnem vremenu izvršila poroka nemškega prestolonaslednika Friderika Viljema z vojvodinjo Cecilijo Meklenburg-šverinsko. Ob 4. uri je cesar dal na glavo vojvodinje princesinje krono. Civilno poroko je izvršil minister kraljeve hiše Wedel. Potem sta se podala poročenca v dvorno kapelo. Tu je izvršil poroko dvorni nadpridigar dr. Dryander.

Dogodki na Ruskem.

V Berlinu so včeraj raznesle banke vest, da je umorjen ruski car. Nemški cesar je dvakrat osebno obiskal ruskega poslanika. Iz Peterburga poročajo, da so vse vesti o carjevem umoru izlagane. Dasi so prepovedale oblasti shed županov in zemstev v Moskvi, se je vseeno vršil včeraj v neki zasebni hiši. Posvetovali so se, kaj je storiti z ozirom na poraz Roždestvenskega. Iz Nahičevana v ruski Armeniji poročajo, da vstaši ondi plenijo in ropajo že deset dni. Tudi v okolici mesta so veliki izgredi. Iz Perzije so vdrlí črez mejo Kurdi. Požgali so skoro vse armenske hiše in poklali mnogo Armencev. Dva trgovca so živa zažgali. V neki vasi so zažgali 40 oseb, med njimi mnogo starčkov, žena in otrok. Kako vlada misli izvesti reforme dokazuje pooblastilo, ki ga je dal car generalnemu guvernerju peterburškemu, Trepovu. Med drugimi je dobil oblast, da v policijskih vprašanjih postopa z isto kompetenco kot minister, guvernerjem in policijskim prefektom sme vsigdar dajati navedila, ki se mu zde potrebna, prepoveduje shode in lahko razpusti vsa društva, ima vrhovno nadzorstvo nad vsemi političnimi kaznjenci in lahko v vsakem slučaju odločuje brez posredovanja ministerstev. Neki drugi carski ukaz pa imenuje policijskega šefa za Kavkaz in določa 100.000 letnih rubljev, ki naj jih uporablja guverner za tajne izdatke v policijske svrhe.

Delcassé odstopi.

Delcassé je včeraj naznanil v francoskem ministrskem svetu, da odstopi. Med njim in ostalimi ministri so nastala nesporazumjenja. „Figaro“ piše, da je Delcassé brez vednosti svojih tovarišev zasledoval bojno politiko in je bil že mir v nevarnosti „Gaulois“ je pisal pred njegovim odstopom, da mora Delcassé, ki je nevaren miru odstopiti. „Eclair“ piše, da se je angleški kralj proti vplivnemu francoskemu državniku jako toplo zavzel za Delcasseja. Rekel je baje: „Kaj imajo prav za prav proti Delcasséju? Naj li res postane nemški cesar poveljnik vse Evrope“. Dobil je odgovor: „Nikakor ne, a mi tudi ne maramo, da postane evropski gospodar angleški kralj“. Na odstop Delcasséjev je nad vse

vplivalo dejstvo, da nemški cesar ni čestital predsedniku Loubetu, ki je sedel zraven španskega kralja Alfonza, ko se je izvršil napad nanj. Viljem tudi še ni govoril z nobenim članom francoskega odposlaništva pri poroki nemškega prestolonaslednika. Dvorjani so bili s Francozi nad vse prijazni, a cesar se je vidno ogibal priti v dotiko s kakim Francozom. Vse to je vplivalo, da je odstopil Delcassé. Nemčija je lahko zadovoljna, ker je odstopil njen dolgoletni nasprotnik, ki ni nikdar pozabil, da je bila Francoska ponižana l. 1870. in 1871. Najbrže bo vodil posle zunanega ministrstva začasno ministrski predsednik Rouvier sam. Za Delcasséjevo mesto pridejo v poštev Bourgeois, londonski poslanik Cambon in bivši vatikanski poslanik Parrere. Delcassé je bil rojen l. marca 1852. v Parizu. Studiral je filozofijo in slovstvo ter se je posvetil časnikařtvu. Za poslanca je bil izvoljen l. 1889. Veliko pozornost so vzbudili njegovi članki v listu „La Republique Francaise“ o kolonialnem vprašanju. Ti članki so povzročili, da ga je l. 1893 imenoval Ribot za drž. podtajnika v uradu za kolonije. Pozneje je postal minister za kolonije. L. 1898. je bil imenovan za ministra zunanjih stvari in kot tak je ostal nepretrgoma v ministrstvih Brissona, Dupuya, Waldeck-Rousseau, Combom in Rouvierjem. Razmere v Maroku so ga prisilile, da je odstopil.

Združitev Krete z Grško.

Na izjavo velevladi je odgovorila krečanska zbornica, da je le z združitvijo Krete z Grško mogoče rešiti krečansko vprašanje. Zbornica prosi velevladi, naj dovolijo združitev in se jim zahvaljuje, da so obljubili izpremembe. Končno naznanja, da so pozvali Krečane, naj odlože orožje. Ko se povrne mir, se skliče ljudsko zastopstvo.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani.

Uboj. Dne 15. marca t. l. popoldne se je žagarski pomočnik Anton Krapič od Zavrha pretepal v Tometovem hlevu v Seničici z nekim Babnikom. Ko je slednji odšel rekoč, da gre po orožnike, se je Knapič lotil navzočega Janeza Stružnika, na kate-rega je bil jezen da je ta na njegovo mesto za žagarja prišel k Tometu. V tej gostilni sta bila tudi posestnik Jakob Koder in njegovi 18 let stari hlapec Franc Bergant oba iz Žlebov. Ko sta, zapustivši gostilno, vžela nekaj kerakov od pretepačev, je rekel Koder Bergantu: „Pojdiva še midva nazaj, bom videl, če se bodeta nehala tepsti, bom pa še jaz enega!“ In res sta šla nazaj. V bližini pretepalcev je dal Koder k svojem hlapcu odprti nož z besedami: „No zdaj ga pa ti suni“ in je na Stružnika pokazal. Ker pa Bergant tega ni hotel takoj storiti, sunil ga je Koder dvakrat v hrbet, ga pahnil naprej, rekoč: „Daj ga no“ Bergant je sedaj k tema dvema priskočil in Stružnika dvakrat z nožem v hrbet sunil. Knapič in Stružnik sta se na to zavrtila proti hlevu, in na opetovani Kodrov poziv da ga naj še enkrat sune, skočil je Bergant še enkrat k Stružniku ter ga z nožem sunil v prsa, na kar sta oba stekla. Ranjeni se je na to vzedel na hišni prag, kmalu pa se je zavalil po strani in bil mrtev. Pri sodnem ogledu in razparanju mrlica, sta izvedenca našla, da je smrt Janeza Stružnika nastopila vsled otrpnjenosti srca povzročenega po ubodlini med 6. in 7. rebrom ker je bilo zadeto srce. Koder priznava, da je Bergantu posodil svoj nož, taji pa, da bi on njega prigovarjal naj gresta nazaj, pač pa da je Bergant omenil, da bo on za vse odgovoren, če mu prav požeje njegovih 200 K dote. Nasprotno pa trdita Bergant in pastir Janez Brađačka. Slednji pravi, da ko je Bergant že zamahnil proti Stružniku z nožem, ne da bi ga bil zadel, je rekel Koder: „Le daj ga!“

Obsodba se glasi: Bergant je obsojen radi hudodelstva uboja na eno in pol letno ječo, Koder pa je bil kot sokrivec, ki je Berganta napeljal k uboju, obsojen na dve in pol letno ječo.

Radi težke telesne poškodbe, ker je v tepežu Matevža Gartnerja sunil z nožem v oko je bil včeraj obsojen drvar Andrej Čufar na 5 mesecev težke ječe, Gartnerju pa mora plačati 260 K.

Dva ponočnjaka. Posestnika sina Janez Cerar in France Hace, oba iz Krašnje, sta dne 25. marca v družbi več fantov popivala. — Zvečer sta slišala iz Lavričeve „šupe“ neko stokanje. Fantom je bilo znano, da je notri stara Liza Burja vinjena. Obdolženca sta šla še z nekim drugim fantom notri. Jeli so jo premetavati in surovosti uganjati. Ob sta bila oproščena. Zagovarjala sta dr. Poček in dr. Müller.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Radi detomora je sedela v ponedeljek na zatožni klopi Marija Kuhar

s Pristave. Ta je svojega nezakonskega otroka dne 19. febr. pustila pod smreko v Malem borštu pri Dobu brez vsake postrežbe. Tožena sama pripozna, da je kriva, a izgovarja se, da je ta čin storila iz obupnosti, ker jo nihče več v službo ni maral. A obravnava je dokazala, da se nahajajo še dobre usmiljene duše. Bila je zima, šla je v hosto, kamor ljudje po zimi ne zahajajo. Da je bila pri popolni zavesti, izpričuje tudi dejstvo, da se je preskrbela s krstno vodo, novorojenčka krstila in mu dala ime France. Od otroka je šla tavajoča dalje do svoje botre na Pirevico. Pri Zerkovih je potem povedala, da je povila v Krškem, da pa je otrok umrl. Orožništvo pa je začelo takoj poizvedovati in dognalo, da je to laž. Prijeta je takoj obstala in peljala te na lice mesta. Tam se je dobilo mrtvo truplo novorojenčka. Priča France Jordan, posestnik na Dobu pove, da je ta prišla pred Božičem k njemu kot ddnarica. Ni mu pa bilo všeč občevanje z njenim znancem, zato jo je odslavil. Rekla mu je že takrat: „Otroka videli ne boste!“ Lep zgled krščanske usmiljenosti je podala 66 let stara Ana Zorko. Ta se je zapuščene usmilila. Tolažila in celo prosila jo je, da naj pri njej ostane, češ: „Ti boš delala, jaz pa bom zibala. Ne hodi stran.“ Sama brez otrok je hotela tega otročiča vzeti za svojega, mu prepustiti vse borno imetje. Drž. pravdnik je povdarjal posebno zadnjo točko. Zagovor, da bi bila tožena to storila v nepremagljivi sili, ni obveljal. Zatožena je stara šele 25 let, rojena na Doljnih pri sv. Križu poleg Kostanjevice, Porotnikom so stavili dve vprašanji: 1. Je li obtožena kriva, da je dne 19. febr. pustila svoje novorojene dete v hosti, dasi je vedela, da bode moralo umreti? 2. Je-li kriva prestopka § 339, ker poroda ni naznanila postavni oblasti? Porotniki so po kratkem posvetovanji obe vprašanji enoglasno potrdili. Vsled tega izreka je sodni dvor obsodil obtoženko na triletno težko ječo z enim postom na mesec.

Radi obtožbe ropaja je bil pred novomeškimi porotniki oproščen Franc Pungerčar iz Jelševca pri Trebelnem.

Dnevne novice.

O dr. Trillerju smo imeli že priložnost konstatirati, da je srečni posestnik ene same ideje, ki jo je izrazil v besedah: Proč od Rima in od Dunaja. Kakor misli njegov kolega v obč. svetu, g. Bolčev Pepe, pri vsaki stvari na svoje konje, tako pride dr. Triller vselej in povsod na Rim in na Dunaj. Ko so prišle v razgovor v obč. svetu Domžale, je njegov ženialni duh hipoma v Domžalah videl Rim in Dunaj. In bombastično, kakor sploh govore posestniki ene same ideje, je deklariral: Tisti Rim — bum, bum! Ki nas tlači — bum, bum! itd. Tako daleč je ta mož zaostal s svojo edino idejo, da je v obč. svetu ljubljanskem tudi pri domžalski aferi po zares čudoviti zvezi konstatiral, da je Rim vsigdar zaveznik Dunaja. Ker pa je Dunaj in njegov sistem povzročil, da so v Domžalah visele frankfurtarice in je ondi tekla slovenska kri in ker daje Dunaju iniciativo vedno le zviti Rim, ki vodi vso klerikalno avstrijsko politiko, je jasno kot beli dan, da je Rim kriv domžalskih izgredov. Kako je to jasno dokazano! Slovencem ni treba dejanjski izvajati konsekvence protigospodina Bleiweisovi cesti, rešijo naj se „sužnosti rimske“ in kmalu bo na Kranjskem vseh Nemcev konec. Tako se lahko prodaja narodni radiikalizem na škodo Rima, da se le baronu Heinu in baronu Schweglu ne motijo račun! Kdo ne bi videl v tem ženialnosti Trillerjeve? V Domžalah pa slučajno Rim ni imel pri zadnjih demonstracijah nobenega opravka, in dr. Trillerjevi kanoni so streljali na tarče, ki je ni. Je pa tarča, in na to se dr. Triller ne upa streljati, ker trepeče pred dr. Tavčarjem. To je slovensko-nemška zveza, ki drži barona Heina in njegov zistem. Zakaj se dr. Triller ne upa tega povedati? Zakaj se ne upa izreči Heinovega in Schweglovega imena? Otroci se smejejo, kadar slišijo votle fraze Trillerjeve o Rimu, ker vedo, da za to navidezno veliko korajžjo tiči prav velika strahopetnost. Rim ni nikogar oslepil, pač pa nemško-slovenska zveza, vsled katere se dr. Tavčar včeraj niti prikazal ni v občinskem svetu, da se je ognil neljubi mu dom-

žalski zadevi. Tu naj poteka dr. Triller? Tu je slepota in hlapčevanje.

Nemške arogance vsled krivde naše deželne vlade postajajo po nemškem časopisju radi domžalskih dogodkov vedno večje. Dejstvo, da se je deželna vlada tako ponižala, da je poročilo iz „Tagespost“ priredila kot svoje uradno poročilo, izrablja današnja „Tagespost“, ki trdi, da je poročilo deželne vlade bilo priobčeno na podlagi uradnih preiskav. Take uradne preiskave pa se drugi dan po slavnosti niti redno niso moge pričeti, kaj da bi se še tako zaključile, da bi mogla deželna vlada izdati na njihovi podlagi svojo sodbo. Deželna vlada je verjela nemškonacionalnim pangermanskim lažem in te laži kot svoje poročilo poslala v svet grdit naš narod! To je vedno njena taktika pod sedanjim zistemom. Z najskrajnejšim ogorčenjem mora te pretresti vse našo deželo, tembolj ker postajajo laži vedno predrznejše. Izpočetka so pisali le, da „se je streljalo iz zasede“, zdaj pa „Tagespost“ že piše naravnost, da so Slovenci streljali na domov se vračajoče Nemce! Prvo laž je prinesla „Tagespost“, od nje je povzel vladni urad, in zdaj se „Tagespost“ sklicuje na „uradno poročilo“. Tako postopanje je mogoče edino le zaradi Heinove krivde. Mi vemo za Slovence mimo katerega je letela krogla sprožena iz nemškega revolverja. Slovenci še revolverjev imeli niso. Poznamo pa tudi osebe, na katere so padli prvi kamni iz nemških vrst. Slovenci bomo skrbeli, da bo razkrinkana v tej zadevi naša deželna vlada in vsenemška aroganca.

Castni občan. Občinski odbor županstva Sušje je v zadnji seji svojega deželnega poslanca g. Primeža Pakiža zaradi premnegih zaslug za občino zlasti glede naprave prepotrebne vodovoda soglasno izvolil častnim občanom.

Tržaški škof dr. Nagel se je vrnil iz Rima v Trst.

Tragičen samoumor. V Vodich v Dalmaciji se je ustrelila kmetica M. Kranjec, ker ji je trtna uš uničila vinograd.

Potres v Skadru. Panika med prebivalstvom vedno bolj narašča, ker so potresni sunki vedno močnejši. Katedrala, francoska cerkev in več drugih poslopji ima razpokane zidove. Med prebivalstvom vlada glad. Pomoči ni od nikoder. Druhal je začela pleniti. Skodo cenijo na 50 milijonov frankov. Cesar Franc Jožef je daroval za ponesrečence 25.000 frankov.

Umrl je v Logatcu gosp. Anton Schönwälder.

Umrl je dne 2. junija eden najbolj odličnih modernih krščanskih apologetov, dr. v. Schanz, profesor na katoliški teološki fakulteti v Tübingu.

„Slovenskega Stajerca“ prihodnja številka z dne 11. t. m. ne bo izšla, ker se je urednik odpeljal zdraviti. Ta številka nadomestila se bo pozneje.

Naročbe torpedov. Iz Reke poročajo, da je dobila zadnje dni tvornica torped „Witehead“ zopet mnogo novih naročil. Sedaj izdelujejo torpede za Avstrijo, Italijo, Francosko, Holandsko in Bolgarsko. Rusija je naročila 140, Japonska pa 200 torpedov.

Ustrelil se je v Trstu 28letni Andrej Jarc.

Stavka kurjačev na izselniškem parniku. Reka, 6. junija. Sem je došel parnik za izseljenje „Ultornia“. Ko je parnik vozil iz New Yorka v Evropo, je na njem izbruhnila stavka kurjačev. Kapitan je zapovedal mornarjem, da morajo prevzeti službo pri strojih, ti so se pa uprli. Castniki so mornarje prisilili z revolverji, da so nastopili službo. Nekaj častnikov so mornarji pretepli. Na Reki so vse uporne mornarje takoj izpustili. Mornariška oblast je uvedla strogo preiskavo.

Pretep ljubljanskega redarja v Gorici. Dne 6. t. m. popoldne je bil v neki goriški gostilni ljubljanski redar Viktor Peternel doma iz Ažbe z neko svoje znanko. Ob tej priložnosti ga je začel neki mož nadlegovati. V začetku se Peternel za sitneža ni dosti zmenil; ko pa le ta ni prenehal prodajati svojih neslanosti, ga je začel Peternel zavračati. Sitnežu je priskočil na pomoč 25letni zidar Anton Filipič iz Ravnice. Prišlo je najprej do ostrega besedičenja in nato so se vsi trije spopadli. — V pretepu je Peternel potegnil tudi sabljo, da se brani, ne da bi z nje tudi koga ranil. Gostje, posebno pa še oštir, niso bili zadovoljni s pretepalci in so jih spravili na zrak. Pri vratih je padel Peternel na tla, a Filipi-

se je vrgel na njega in mu je hotel izpuliti sabljo iz rok. Na to pa je prišel neki goriški redar, kateri je spremljal Peternela in Filipiča na policijo, kjer so jih vzeli na zapisnik, potem pa izpustili.

Nevarno obolel je goriški župan dr. Venutti. Vsak čas pričakujejo katastrofo.

Slovenske novice iz Amerike. Ubilo je v Calumetu Mich. Slovenca Frana Mazija iz Vrhlike. — Steplasta se v Clevelandu za šalo rojaka Fran Crček in Fran Strekelj. Strekelj je obležal na mestu z razbito črepinjo. — Rojak proti rojaku. Peter Kočev var na Evelethu je bil smrtno ranjen v prepiru od Franca Leniča, ki je pobegnil. Meni se, da je morilec šel v staro domovino.

Nesreča na cesti. Fr. Smolič iz Dobrnica je v soboto padel z voza, ki mu je šel preko obeh nog. Obe nogi ima zlomljeni.

Razstava risarij učencev obrtne nadaljev, šole bode binkoštna praznike t. 11., 12. in 13. junija t. l. v Štvidu pri Ljubljani. Odprta bo vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3—5. popoldne. To razstavo naj bi si ogledali vsi tisti, ki se zanimajo za razvoj obrtne-nadaljevalnih šol, posebno pa še obrtniki.

V celovski trgovski in obrtni zbornici so izjavili obrtni zastopniki, da odloče svoje mandate.

Zopet nov hrvaški dnevnik: „Pokret“, glasilo hrvaških „naprednjakov“ bo pričel dne 1. oktobra izhajati kot dnevnik.

Predavanje na Savi. V strokovnem društvu delavstva kranjske industrijske družbe na Savi je minolo nedeljo poslanec dr. Žitnik predaval o delavskem zavarevanju za starost in onemoglost. Vsebinsko govora sme objavili v včerajšnjem uvodniku.

Štajerske novice.

š Nečuv en škandal. Laški okrajni zastop je dovolil v jako burni seji v pokritje stroškov slavnosti nemškega „Schulvereina“ 200 kron prispevka. Škandalozno!

š Ponesrečena kuharica. V Celju je kuharica Helena Gaješek iz St. Jurija prilila na ogenj špirta, da bi bolj gorelo. Steklenica je eksplodirala in v hipu je bilo nesrečno dekle živa goreča baklja. Prepeljali so je v bolnico, kjer bo skoro gotovo umrla.

Ljubljanske novice.

lj Olomuc in Ljubljana. Češki „Pozer“ javlja, da nameravajo Cehi prirediti v jeseni in zimskih mesecih veliko kampanjo proti nemškim trgovcem v Olomucu in v okolici, ker so se nemški trgovci zvezali med seboj, da tekem enega leta počasi odpuste češke uslužbenice in jih nadomestijo z nemškimi. Tudi v Ljubljani se počasi v nekaterih nemških trgovinah izvršuje ta taktika. Cehi v Olomucu se pripravljajo, da z odločnimi sredstvi odgovore na take nemške predrznosti. Kaj pa narodno-napredno vodstvo slovenske Ljubljane?

lj Kaj pa Ljubljana? Za Mariborom se je oglasil tudi Dunaj. Pred dunajski obč. zastop je prišel predlog, naj dovolijo na mestnem ozemlju le objave v nemškem jeziku. — Tudi v Olomucu je v obč. svetu predlagal slični predlog dr. Sommer. Tudi nemški plakati bodo prepovedani na mestnem ozidju. Ljubljanski obč. svet molči. Včeraj je dejal dr. Triller „da bo še čakal“. Tako zapoveduje menda točka „slovensko nemške zveze“. Naj se odpravijo na magistratu z ozirom na take sklepe nemških obč. zastopov, vsaj v lastnem področju napravljeni dvojezični napisi. Le odločno! Tudi v Celju in Mariboru nimajo takih dvojezičnih napisov. Ali res nimate nič de janske „korajže“ proti Nemcem. Namestu da se je dr. Triller spravil na Rim, predlagal naj bi odpravo teh napisov. To bi res kaj izdalo proti nemški predrznosti.

lj Ljubljanski Grad. V včerajšnji seji obč. sveta je bila odobrena kupna pogodba za ljubljanski Grad. Občina dobi Grad za 60.000 kron, katere plača v obrokih po 10.000 kron. — Vse poplave in naprave se morajo izvršiti po dogovoru s centralno komisijo za umetne in zgodovinske spomenike.

lj Malitscheva afeta. Afera predrznega kadeta Malitscha se bo obravnavala pred tukajšnjim dež. sodiščem dne 12. julija. Obtožena sta gg. Vodeb in Svetek.

lj Rešen čuvaj. Franc Zvonec, železniški čuvaj, o katerem smo poročali, da ga je ponoči ugriznil stekel pes, prišel je sedaj z Dunaja, kjer so mu baje izrcpali precej strupa in ga ozdravili.

lj Zupan Hribar se je odpeljal včeraj zvečer na Dunaj, kjer ostane več dni pri sejah c. kr. železniškega sveta.

lj Prihodnja vinska pokušnja bo v dež. kleti v soboto 10. t. m.

lj Neusmiljeni otroci. Na Prulah so ujeli neki paglavci psa brez torbe. Privezali so ga h grmovju ter ga s skalami in koli ubili in vrgli v Ljubljano. Govorilo se je, da je nekdo za to dele otroke plačal. Lepa vzgoja!

lj Društvena godba priredi jutri zvečer v hotelu „Lloyd“ društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri z ečer. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 h.

lj Mlada tatica. Včeraj popoldne je prišla neka 15 letna deklica h kuharici Neži Matičičevi na Cesti na južno železnico št. 7. beračit. Deklica je kuharici pripovedovala, da je doma iz Belovara, da ji je ime Dragica in da je obiskala svojega očeta, ki dela v Bel. Bel. Ker ji oče ni dal nobenega denarja, mora potovati domov peš. Kuharici se je deklica smilila in ji dala nekaj jesti. Ko je deklica odšla, je pa kuharica pogrešila bankovec za 10 K. Ko se je dogladno, kam da se je deklica odpeljala, so jo zasledovali telegrafčno, nakar jo je orožništvo na Zidanem mostu prijelo.

lj Pes napadel je sinoči na Poljanski cesti hlapca Ivana Stirna, stanujočega na Poljanski cesti št. 73. Hlapec je šel mirnim potom proti domu, od kar se je zagnal pes, ki je bil tudi brez nagobčnika, v njega in mu raztrgal suknjič. Gospodar psa je znan.

Razne stvari. Najnovejše.

Huda politika. Belgrad, 6. junija. Danes sta se na najživahnejšem delu mesta spoprijela bivši justični minister Nikolić in bivši ministerski predsednik Pašić. Nikolić je obdelaval Pašića s palico, ta pa se je branil z dežnikom. Kar naenkrat zagradi Nikolić Pašića za vrat in ga pritiska k zidu neke hiše. Občinstvo je Pašića s težavo rešilo. Vzrok napadu je to, da je Pašić v svojem listu priobčil ironično vest o poroki starega Nikolića z neko mlado deklico.

Poizkušansamoumored pri porotniki. Pri obravnavi proti ponarejalcu denarja Lieblu na Dunaju, je ta poizkusil izvršiti samoumor. Hotel si je prerezati s steklenimi drobci žile na desni roki. Vojak je to zapazil in skočil k njemu. Liebl je na to udaril vojaka. Liebla je napadla histerija. Zgrudil se je na tla in sedem mož ga je morale z velikim trudom odnesti iz dvorane. Obravnave so morali odgoditi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zagreb, 7. junija. Včeraj se je vršil tu sestanek zastopnikov opozicije v hrvaškem saboru. Prečitani so bili oklici, ki so izdani na narod in odobrena točka o Srbih. Sklenilo se je da se ustanovi korporacija vseh opozicijskih strank, v kateri bodo tudi Srbi.

Jaroslav, 7. junija. Fzm. vitez Manoelevič je tu nenadoma umrl, zadet od srčne kapi.

Dunaj, 7. junija. V obravnavi proti ponarejalcem denarja Liebel je danes obtoženi Liebel imel zopet še hujši histerični napad nego včeraj. Z glavo je bil ob zid. Razpravo so morali zopet prekiniti. — Pri Lieblu se zopet našli košček stekla, s katerim si je hotel prerezati žile.

Zader, 7. junija. Pri dopolnilni volitvi za dubrovaško in kotorsko trgovinsko zbornico je bil izvoljen Hrvat Ante Uković.

Florenca, 7. junija. Tu je umrl vseučiliški profesor, dvorni svetnik dr. Adolf Musafia. L. 1835. je bil rojen v Splitu.

Rim, 7. junija. „Tribuni“ poročajo, da je položaj v Rusiji resen in da se agrarno gibanje povsod širi. Nekateri kmečke občine so poslale carju izjavo, podobno Gaponovi, kjer pretijo z ustajo, ako se njihovim zahtevam ne ugodijo. Baje so se uprli mornarji v Kronstadtu. Proglasili so obsešno stanje.

Rim, 7. junija. Tu so zaključili evharistiški shod z impozantno procesijo, kakršne še ni bilo od l. 1870. sem. Papež je nosil Najsvetejše in vsem podelil blagoslov.

Berolin, 7. junija. K dementiranim vestem o carjevi smrti poročajo tukajšnji listi, Govorica o carjevem samoumuru je nastala v hotelu „Bristol“. Trdilo se je, da je izvršil samoumor, da omogoči Rusiji časten mir z Japonsko. Te vesti so se izkazale kot popolnoma neresnične.

Peterburg, 7. junija. Ukaz priporoča mornariškim častnikom, naj se ne udeležujejo javnih veselici in sicer ne samo za-

radi ruskega poraza, ampak zato, da se ne spoprimejo z ogorčenim meščanstvom.

London, 7. junija. Castnik neke poplajene ruske ladje je dejal častnikarskemu poročevalcu, da so Japonci povsili svoje zastave, ko se je ruska ladja začela poplajati.

London, 7. junija. „Times“ poroča iz Peterburga: Japonci so pred Vladivostkom. Vsi oni, ki se ne bodo udeleževali vojske, so izpuščeni iz trdnjave. Sodi se, da bo Vladivostok kmalu oblegan. Vojno ministrstvo je vsled tega jako v skrbeh. Visti, da je v Mandžuriji vstaja, se zanikajo.

Manila, 7. junija. Zatrjujejo, da ni bilo povelje, ki so ga dali Equistu, naj takoj odplove, tako strogo, kot so poročali. Sedaj šele pretresujejo vprašanje, koliko časa lahko ostanejo tu ruske ladje.

London, 7. junija. Kljub ugovoru Američanov ostane ruski admiral Enquist v Manili ter pričinja razoroževati svoje ladje.

Peterburg, 7. junija. Vesti o nenadnih spopadih se potrjujejo. Pojavljajo se hunhuške tolpe, dve japonski koloni na desnem krilu prodirata.

Berolin, 7. junija. „Berliner Tagblatt“ kjub dementijem iz Tokia trdi, da so Japonci v pomorski bitki rabili podmorske čolne.

Washington, 7. junija. Tukajšnja vlada nadaljuje akcije za mir. Podpirata jo Angleška in Nemčija.

Berolin, 7. junija. Govori se, da je na Ruskem zapovedana občna mobilizacija.

Pariz, 7. junija. Peterburški dopisnik „Tempsa“ zagotavlja, da ruski ministri pospešujejo rešitev vprašanja o miru in upajo, da ga kmalu sklenejo.

Carigrad, 7. junija. Velevlasti se pripravljajo, da zatre na Kreti vstaje domaćinov, ki zahtevajo združitev z Grško. V Kreto je došel en angleški polk, v Kaneco pa francoska križarka „Kleber“. Pričakujejo še torpedovk „Tourmente“ in „Chevalier“.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm					
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo
6	9. zveč.	730,3	+18,2	sl. jzah.	pol. obl.
7	7. zjutr.	728,3	+17,1	„	„
	2. pop.	728,3	+22,0	sr. jug.	„

Srednja včerajšnja temp. +19,1°, norm. +16,7°.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti svoje iskreno ljubljene hčere, oziroma naše sestre, gospice 1169

Marije Dralka

kakor tudi za ljubeznjivo izkazanje zadnje časti nepozabni pokojnici po krasnih darovanih vencih se najtopleje zahvaljuje

rodbina dvorn. svetnika Dralke.

Zahvala.

Za premnoge dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti naše nepozabne, predragne matere, oziroma stare matere, sestre in in tašče, gospe

Marije Hodnik-ove

roj. Ličan

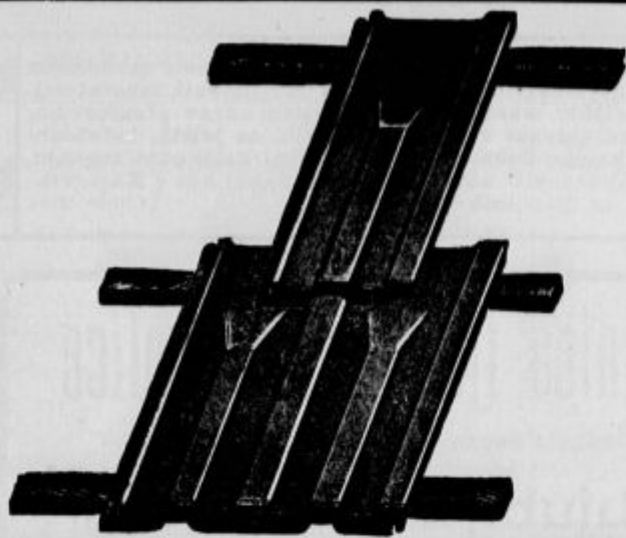
izrekamo sorodnikom, prijateljem in znanec našo najiskrenejšo zahvalo.

Sosebno bodi srčna hvala preč. trnovske duhovščini, vsem c. kr. uradnikom, slavn. učitelstvu, gospodom pevcem za ginljivo petje ter slavni bistriški požarni bramb. Osobito še darovalcem krasnih vencev, končno vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu izkazali dragi pokojnici zadnjo čast.

Ilirska Bistrica, 6. junija 1905.

1168

Zaljujoči ostali.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-15

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Zaradi družinskih razmer je
v Ljubljani, sv. Petra predmestje
ob novi cesti, v ugodni legi, po ugodni
ceni **naprodaj** enonadstropna

novi zidani

hiša z vrtom

1027 6-4

(18 let davka prosta), obstoječa iz štirih
stanovanj, lepe prodajalne s pripadajočim
prostorom, pripravna za gostilno, pekarijo,
mesarijo, branjarstvo itd.

Natančneje v upravnistvu „Slovenca“.

„FLORIDAS“
ooo

najizvrstnejša voda za lase.

Ista pospešuje rast las, odstrani luske,
utrjuje živce, zabrani izpadanje in lom-
ljenje las.

Nobena dama naj ne zamudi poizku-
siti tega sredstva.

Cena ene steklenice 2 K.

Izdovalec **Paško Domianovič**, frizer
v Ljubljani.

Osebe, katere hočejo „Floridas“ v prodajo
vzeti, dobijo rabat. 698 10-10

1164 51-1

**Samo
6 dni**

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši »Kmetijske posojilnice«, nasproti znane go-
stilne pri »Figovu«.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!
500 komadov
1118 3-3 Za gl. 1-95.

1 prekrasno pozlačena precijiska ura z verižico,
natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 mo-
derna svilena kravata za gospode, 3 komadi
ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s
ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik)
za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža,
novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1
usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi,
vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom,
1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni,
3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in
starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov,
ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj
z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja
samo gl. 1-95. Razpošilja proti poštnemu po-
vzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna trdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Glasovne jezičke (plošče) za

harmonike

kakor tudi **helikon** - base pošilja najboljši in
najcenejši **Humbert Friedel**, Dunaj VI, Stroh-
mayergasse 3. 1165 1-1

**Pomladanska in jesenska doba
1905.** 343 40-30

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 { K 7, 8, 10 iz dobre
dolgi, zad. za kompl. { K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- { K 16, K 18 iz finejše
nja, hlače, telovnik) { K 21 iz najboljše
stane le

En kupon (kos) za črno salon obleko K 20, kakor tudi
blago za povrnike, turist. loden, sviln. kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana
tovarniška zaloga za suknjo

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajemč. pošiljatev po vzorcu.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej trdki na mestu tovarne.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Tovarne sodovice

registrirane zadruge z omejenim poročtvom,
v Ljubljani

kateri se bode vršil

v četrtek, 15. junija 1905, ob 2. uri popoldne

v prostorih gostilne „pri Kroni“

Gradišče št. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računov za l. 1904.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev razsodišča.
7. Izprememba pravil.
8. Poročilo o reviziji.
9. Raznoterosti.

K obilni udeležbi se vabi člane.

1167 1-1

Načelstvo.

**Pripravno darilo
za birmance**

je knjižica: 1160 3-2

Šmarnice.

(Glasi moje mladosti.)

V proslavo Marije, brezmadeža spo-
čete Device in preveseli spomin
50letnice razglasenja te verske res-
nice.

Zložil **Radoslav Silvester** v Vipavi.

Cena s poštnino vred K —70, ve-
zana K 1.40.

Zbirka nežnih in zelo mičnih pesmic.

Dobi se v

Kat. bukvarni v Ljubljani.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 1166

Razstavljeno samo do všt. sob. 10. junija:

cesarski grad SCHÖNBRUNN

s svojimi zanimivimi sobami.

Slikovite partije s Severnika.

Svojo nad 30 let obstoječo trgovino s papirjem

združeno s **koncesijo** za trgovino s knjigami, umetni-
jami in muzikalijami želim čimprej prodati obenem z

akcidenčno tiskarno

ali pa brez nje.

1151 2-1

Karol Till.

Najlepši spomin na sveto birmo je

fotografija.

Za številni obisk se priporoča

1071 8-5

Aug. Berthold fotografski umetniški zavod
Sodnijske ulice 11.

Najhitrejša postrežba!

Žmerne cene!

Zahtevajte pri nakupu

671 60-89

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

**Dobiva
se povsod!**

Rogaška Slatina

Štajersko

Prospekt zastoj.

Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družabno življenje.

Nova hidro-elekt. mehan. terapeut. zdr. vilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika, — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črevesju, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, hemoroidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje protitrganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovi in Marijinih varih.

1120 b 2-1

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva

XXIV. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje 18.898 dobitkov v gotovini

853 10-9 v skupnem znesku 512.980 Kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 15. junija 1905. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brz. javnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Razglas.

1159 2-1

Vsled dovolila c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani z dne 26. junija 1905 Nc VIII 173.5 vrši se dné 15. junija 1905 ob 9. uri dopoldne na licu mesta

prostovoljna sodna dražba

gospoj Mariji Hutter lastnega posestva vl. št. 169 kat. obč. Udmat, to je hiša št. 15 na Zaloški cesti („Pri malem slonu“) z vrtom, gostilniško- in kavarinarsko opravo.

Dražbeni pogoji so v pisarni podpisanega c. kr. notarja na vpogled.

Dr. Fran Vok, c. kr. notar kot sodni komisar.

Prva ljubljanska mlekarna.

Slavnemu mestnemu občinstvu usojam si vljudno naznaniti, da sem sedaj otvoril svojo

glavno prodajalnico in izdelovalnico

v Prešernovi ulici št. 5 (v hiši gosp. Perlesa) na dvorišču levo.

V dosedanjem prostoru na Turjaškem trgu št. 1 (Katoliški dom) se bode dobivalo še vedno vse isto kakor do sedaj.

V obeh prostorih se bode prodajalo dvakrat na dan sveže mleko iz mlekarske zadruge na Brezovici, potem vedno sveže fino čajno maslo, sladko smetano za točiti in za kavo, kislo smetano, sir, mehke sirčke, skuto, posneto, pinjeno in kislo mleko. Da so vsi mlečni izdelki popolnoma naravni se jamči. Stalnim cenjenim odjemalcem se mleko zjutraj donaja tudi na dom. Se navljudneje priporočam s spoštovanjem

Dragotin Seliškar

Prešernova ulica št. 5 in Turjaški trg št. 1.

Gostilna

in prodajalnica z meš. blagom,

1107 ki prav dobro gre, ter tudi 5-3

hiša

ki je 8 let davka prosta, kot vila zidane, z 9 sobami in postranskim prostorom, 3 orala zemlje pri hiši, kot letovišče na Vrbi blizu Vrbskega jezera, se zavoljo bolezni

poceni prodaja.

Več pove posestnica Hilda Plišek Logavas pri Vrbi na jezeru, Koroško.

1122 100-98

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izposna trgovina

Most št. 955, Celiko.

gld. 250.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulantna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-59